

مقام ادب و ادبا در حیات بشر

(۲)

بفلم غلام جیلانی خان جلالی در قسمت اول این مقاله رنسانس پانجمده کبیر ادبیات مغرب را با تاثیرات آن در حیات ساکنین براعظم توضیحات داده از علل نهضت و نویسندگان پیشقدم اروپا نیز مختصراً توضیحات دادیم درین قسمت از آغاز تجدید کبیر ملل ادبی مغرب که باقرن ۱۶ میلادی توأم است تذکر داده نویسندگان دوره رنسانس اطالیه ، فرانسه ، الهانرا با مختصر سوانح آنها ذیلاً مینویسیم :

رنسانس در اطالیه :

درقرن ۱۶ روح ادب و ادبیات زنده تر گردیده اطالیه که درین شق مهم اجتماعی سبقت بسزا داشت بدوره آغاز تجدید کبیر قرن ۱۶ ادبیات نیز دارای نویسندگان زبردستی بوده ، از انجمله آریوست ، تاس دو قتر شاعر بزرگ و ماکیاول کتار دن دو قتر نثر نویس مهم اطالوی معروفند . آریوست در سنوات ۱۵۲۳-۱۴۷۴ زندگی نموده بسال ۱۵۱۶ کتاب دلائل غضبناک را تحریر و نشر داده در مندرجات آن بالهجه خوش آیند حوادث محاربات شارلمانی را باعربها رسم نموده است . تاس - مدت شصت سال بعد از آریوست در ۱۵۷۵ تاریخ جنگهای صلیبی را در استخلاص بیت المقدس تحریر و انتشار داد .

ماکیاول - در سنوات ۱۵۳۰-۱۴۶۹ و کیشاردن در حدود ۱۵۴۰-۱۴۸۲ زیسته هر دو قتر از اهالی فلورانس و مورخ بوده غالباً تمام حیات خود را در سیاسیات بسر برده اند- کیشاردن جنگهای اطالیه را بچشم خود دیده و تاریخ آنرا نوشته است - ماکیاول - که از بزرگترین نویسندگان رنسانس و برجسته ترین نثر نویسان اطالیه بشمار است تاریخ فلورانس را تحریر و تدوین نمود هکذا در یک اثر معتبر خود موسوم به (پرنس) اخلاقی سیاسی اطالیه را در عصر خود تشریحات لازمی داده است .

صنعتگران :

معروف ترین استادان اطالیه بترتیب تاریخ تولد بر امانت معمار ، لئوناردو ونسی نقاش و جبار میکل انژ نقاش ، جبار ، معمار ، تپسین - را فائل - کرز - پلورنر نقاش میباشد . بر امانت در سنوات (۱۴۴۴ - ۱۵۱۴) زیسته مشهور ترین معماران رنسانس اطالیه بوده

خط مشی برونسکو را تعقیب می نمود ، طرز کار او بهمان اسلوب ساده و منظم روی بوده ، ژول دوم بر امانت را برم خواسته در اینجا علاوه بر ساختمان عمارات بسیار نقشه و ابتکار را هم طرح کرد .

میکل انژ - در سنوات (۱۴۷۵ - ۱۵۶۴) اصلاً از اهالی فلورانس بود نخست در تحت حمایت بوران دمدیسی و سپس در رم تحت اثر پاپ ها از ژول دوم تا شون دهم زندگانی می نمود .

میکل انژیکی از قوی ترین و کاملترین نوایح دوره تجدد کبیر ادبیات بلکه عالم بشمار می آید اگرچه شخصاً خود را حجار معرفی نموده اما با داشتن صفت حجاری در عین زمان نقاش ، معمار ، مهندس و شاعر بزرگی نیز بوده است از شاهکار های حجاری او یکی مجسمه معروف پیتا و دیگرش مجسمه حضرت موسی علیه السلام و بسیاری از مجسمه های دیگر میباشد .

در معماری نقشه طاق کلیسای - سن پیر که ۴۲ متر عرض و ۱۲۳ متر بلندی دارد - و در نقاشی یکی از بزرگترین آثارش تصویر است که به خیال خود آنرا از روز : باز پرس رسم نموده ، این پرده عظیم و مخوف در روز نمایش عموم تماشا کنندگان را دچار بهت و هراس نموده بود .

میکل انژ در سن ۸۹ سالگی در گذشت ، پس از مرگ او پاپ می خواست که نعش استاد فلورانس را در مقبره - سن پیر دفن نماید لکن اهالی فلورانس رضایت نداده و نخواستند که هموطن متفرشان در اغوش دیگری بنخسند لذا جسد او را مخفیانه در مابین بارهای مال التجاره بنفلورانس فرستاده در اینجا نشیمن تاین شاهانه را از میت او بجا آوردند .

از خصوصیات آثار میکل انژ قدرت او و متانت آنهاست که غالباً اشخاص را در مجسمه با مضلات قوی و قیافه جدی بلکه محزون و غم انگیز نشان میدهد ، میگویند باعث غای آن ایست که مشار الیه طبیعه محزون بوده و مشاهده اوضاع بیچارگی و رقت موطنش و مهاجرات فرانسویها و المانها و اسپانیول ها باطالیه بیشتر باعث غم و الم او گردیده بود .

لئونارد دونسی - در سنوات (۱۴۵۲ - ۱۵۱۹) مانند میکل انژ در فلورانس می زیسته و مثل او نیز استاد جامی بوده در فنون حجاری ، معماری ، نقاشی ، مهندسی ، فزیک ، ریاضیات ید طولای داشت ، روح و افکار این استاد ماهر نهایت متجسس و میخواست که هر چیزی را بداند چنانچه هر شعبه را تحصیل کرده بود از کتاب های خطی و مصوری که امروز از او در دست است معلوم می شود :

مشارایه به مسائلی مشغول بوده که حالا تازه به میدان عمل آمده است مثلاً راجع به هوا پیمائی یعنی پرواز بطرز پرندگان و عقاب و بسیار چیزهای دیگر از خود یادگار گذاشته است.

حقیقتاً لئونارد دونسی را میتوان پیشقدم علمای جدید دانست ولی تمام افتخار این نابغه قرن ۱۶ منحصراً بر پرده های نقاشیست که فکر و قلم توانای او ترسیم نموده از انجمله معروف ترین آنها پرده مشهور ژوکند است که در تمام عالم شهرت دارد قرار معلوم این شخص برخلاف دیگر استادان اطالیه در ماندن در چندان ذوق نداشته حسب تقاضای فرانسوای اول بدربار او آمده و اندکی بعد وفات کرد.

رافایل - در سنوات ۱۴۸۳ - ۱۵۲۰ زیسته پسری از نقاشان شهر اورین بوده شخصاً یکی از ظریفترین و مقتدرترین نقاشان گردید، در سن ۲۵ سالگی برآمده در آنجا بدریعه برامانت - هم شهری خود به پاپ ژول دوم معرفی شد و بزودی شهرت فوق العاده حاصل نمود، پس از این رافایل غرق اختراعات گردیده طوریکه او را ملکوتی مینامیدند و در زمان لئون دهم تقریباً وزیر صنایع مستظرفه در بار پاپ مقرر بوده است.

برده ها و آثار قلمی او بی شمار، و معروف ترین آنها در موضوعات مذهبی خانواده مقدس و در افسانه های تاریخی فتح کالانه میباشد، میگویند کثرت کار او را دچار یک چنان تب مهلکی ساخت که در سن ۳۷ سالگی استاد شهر رافایل را از پا در آورد.

از مختصات کارهای رافایل، فشنگی، ملاحظت و حسن ترکیب آنها بوده، بالمقابل استادان قرون وسطی تصاویر مقبولی نقش میکردند و اگر بعضاً سرمشقهای مادی نمی یافتند صور زیبای خیالی رسمی نبودند در فن ترکیب و تناسب مهارت کاملی داشته و اگر بعضی افراد در نقاشی بیایه اورسید باشند البته خواهد بود لکن هیچکس از وسبقت کرده نتوانسته است.

کرز - تیسین، پل ورنراز نقاشان بزرگ اطالیای شمالی بوده و پارم از تباطی نداشتند. کرز در سنوات (۱۴۹۴ - ۱۵۳۴) غالباً در پارم میزیسته و از حیث ملاحظت و شیرینی آثار او بار رافایل رقابت میکند، از امتیازات او مهارت در فن سایه و روشنی میباشد [قبل از اختراع فوتو گرافی صور بد ریعه ترسیم قلم حالت تجسم را نشان داده نمیتوانستند اما وقتاً که بزیر تاثیر سایه و ضیاء اختراع فوتو ایجاد شد ازان وقت به بعد فوتو وضعیت طبیعی صور را جسم نشان میدهد که امتیاز تکبیر نخستین آن بکرز معروف راجع است].

تیسین - در سنوات (۱۴۷۷ - ۱۵۷۶) ویل ورنز هر دو نفر از اهالی ونیز و علاقه منظرلی بشهر خویش داشتند، در رنگ آمیزی سرآمد همصران خویش بوده و تیسین در مدت عمر خود که به ۹۹ سال میرسد بیش از ۴ هزار پرده نقاشی را ترسیم نموده که مشهورترین آنها پرده معروف به تدفین است .

پل ورنز - در سنوات (۱۵۲۸ - ۱۵۸۸) زیسته تمام دیوارهای قصور و کلیسا های ونیز به پرد های او پوشیده است از انجمله پرده نای او موسوم به عروس کانا Cana در موزه لور میباشد .

علاوه بر استادان فوق الذکر دیگر معماران و نقاشان نیز در اطالیه وجود داشتند که رتبه آنها البته ازینها پستتر میباشد بهر حال استادان اطالیه زبردست ترین صنعتگران رنسانس و اقل در نقاشی برای اطالیه نخستین منزلت را حاصل داشته اند که تمام استادان صنایع مستظرفه براعظم اروپا را بخود متوجه ساخته به بیکر اجتماعی ادبیات مغرب چنگه شدیدی دادند .

رنسانس در فرانسه :

در قرن ۱۶ فرانسه نیز مانند اطالیه نویسندگان و معماران و مجاران بزرگی داشت اما از نقاشان باستانی کلونته که او هم با نقاشان اطالیائی طرف مقایسه واقع نمیشود از دیگر شخص نای وجود ندارد .

نویسندگان :

از مهم ترین نویسندگان فرانسه که تقریباً معروف کلیمان مارو در سنوات (۱۴۹۷ - ۱۵۴۴) رنساورد (۱۵۲۴ - ۱۵۸۵) ژاکیم دو ویلای (۱۵۲۴ - ۱۵۶۰) موجد نظم فرانسوی و چهار نفر اثر نویس ذیل میباشدند .

رابله (۱۴۹۵ - ۱۵۵۹) نویسنده کارا کانتوا و کالون (۱۵۰۹ - ۱۵۶۴) نویسنده موسه مسیحی و موتینی (۱۵۳۳ - ۱۵۹۲) مولف کتاب موسوم به تجربیات میباشد باید گفت که با تمام مراتب لیاقت و اهمیت آثار این نویسندگان فرانسوی همصران اطالیائی خویش مانند آریوست و ماکیاول نه بوده فقط در قرن ۱۷ و ۱۸ ادبا و ادیبان فرانسه توانست که بیایه ادبا و آثار قلمی نویسندگان اطالیائی برسد لاکن با وجود آن نویسندگان رنسانس فرانسه را باید جزء پیشقدمان شمرد .

معماران و مجاران :

معروف ترین معماران فرانسوی پیرلسکو (۱۵۱۰ - ۱۵۷۸) ژان بولان (۱۵۱۲ - ۱۵۷۸) فیلیپ لرم (۱۵۱۵ - ۱۵۷۰) میباشند .

مجاران ژان کوزول (۱۵۱۵ - ۱۵۷۰) و ژرمن بیلن (۱۵۳۸ - ۱۵۹۰) بوده اند که بیشتر آثار آنها در زمان هانری دوم و کاترین د مدیسی میباشد علاوه بر اینها از باقی صنعتگران دیگر ، تاریخ حیات و آثار آنها بدست نه آمده همچنان کم نام مانده اند .

معروف ترین آثار فیلیپ لرم که تا هنوز دیده میشود در حوالی پاریس قصرانه و از ژان بولان قصر سن ژرمن ، کلیسای سنت استاش ، برج سن ژاک ، و از : پیرلسکو قصر تاریخی اوراست قسبکه در زاویه جنوب غربی باصر فرانسوای اول ساخته شده است . از مجاران معروف نیز یکی میشل کلمب بوده که در برتانی مقبره دوک دبرتانی را بنا نموده و از ژان کوزول مجسمه های معروف به (پریان چشمه معصومین) و از ژرمن بیلن مجسمه های برنز مقبره هانری دوم و از پیر بن تان : کتیبه های جنگ مارینیان و از لشیره ریشیه مجلس معروف به تدفین که در کلیسای سن میشل نفس گردیده بیادگار مانده است .

رسانس در المان :

در رسانس قرن ۱۶ المان سه نفر ذیل از برجستگانند : رابله (۱۴۹۷ - ۱۵۳۶) نویسنده عالی مقامی بوده ولی چون تمام آثار او بزبان لاتین میباشد بناء علیه در تاریخ ادبی المان نامی از او نیست . دوم البر دوردر - شوات (۱۴۷۱ - ۱۵۲۸) سوم هانس هاین - (۱۴۹۷ - ۱۵۴۳) که هر دو نفر فوق الذکر از نقاشان قابل و لایقی بوده هر کدام آثار شایان توجهی را از خود بیادگار گذاشته در تجسم جزئیات هر چیز دقت زیادی داشتند حتی کوچک ترین رشته یک گیاه را نمائش میدادند از آثار برجسته (دورر برستش مغ ها) و از هاین تصویر معروف ار اسم است :

قرن ۱۷ :

در قرن ۱۷ که جنگهای ۴۶ ساله لوی ۱۴ تقریباً با تمام اروپای آنوقت از اواخر نیمه اول قرن ۱۷ شروع و برع نخستین قرن ۱۸ ختم شد می باید طوری که مامول بود اوضاع سیاسی بر اعظم اروپا باعث تعطیل ترقیبات ادبی واقع میگردد اما : بالعکس به سبب عشق مفرطی که این امیر اطور شهرت طلب راجع به ادب و اهل ادب در سر داشت ادبیات فرانسه در زمان اوبا ملی

درجه ترقی رسیده. تجدد کبیر ادبیات فرانسه شروع ، نویسندگان و صنعتگران معروف بوجود آمدند که نظر آثار و شاهکارهای آنها که فعلاً در دست است اولوبت ادبی درین قرن منحصر بفرانسه گردیده. سرمشق سایر ملل از وپائی واقع شد. ترقیات زمان فرانسه از همین عصر آغاز شده بسر حدی رسید که از باعث کمال ادبی خود تقریباً زبان در باری اروپا ولسان عمومی متفکرین واقع شد. نویسندگان برجسته قرن هفدهم فرانسه عبارتند از :-

گورنی - دکارت - پاسکال - مولیر - بوالو - رابین - لافونتن - بوسوئه - لابرور - فلان .
دوره ادبی قرن ۱۷ فرانسه را (والتر) قرن لوی چهاردهم نامیده که تا هنوز این اصطلاح باقی است ، هر چند این فیلسوف و نویسنده عالیقدر خواسته که ترقیات ادبی فرانسه را بشخص لوی ۱۴ منسوب نماید ولی حقیقتاً در قرن ۱۷ دو دوره مشتمل ملاحظه میشود یکی قبل از ۱۶۶۰ که گورنی ، دکارت - پاسکال - دران ظهور نموده اند و دیگری بعد از ۱۶۶۰ که مقارن با سلطنت شخصی لوی ۱۴ و وقوع ظهور سایر نویسندگان برجسته این قرن است .
نویسندگان قبل از لوی ۱۴ :

۱ - کرنی - در سال ۱۶۰۶ در شهر روئن متولد گردیده اولاً شغل وکالت مراجعات برای خود اختیار نموده و از همان زمانه جوانی به تالیفات ادبی پرداخت در اول کار به کمدی (تاتر مضحک) میل داشته سپس ازان بک مرتبه رشته تراژدی (تاتر غم انگیز) را اختیار نمود که در سنه ۱۶۳۶ (سید) اثر معروف خود را نشر کرد ، با اینکه این تاتر در ادبیات فرانسه سرمشق و محل تقلید است باز هم باره قسمت‌های آن مورد تنقید کادی فرانسه واقع گردیده کرنی در نوشتجات دیگر خود سبک آنرا قدیمی اصلاح نمود - چند سال بعد هراس - سینا (۱۶۴۰) یولیوکت ، (۱۶۴۳) را انتشار داد وپی در پی آثار ذی قیمت دیگر تالیف کرد .

بطور کلی باید گفت - کرنی در مولفات خود اشخاص معروف قدیم را بمرض نمایش آورده و طرز بیانش عالی و واقماً فوق‌العاده است - اما متأسفانه این نویسنده بزرگ سال‌های اخیر زندگی خود را در فاقه و بدبختی بسر برده بالاخر در ۱۶۵۴ جهان را وداع نمود .

۲ - دکارت بعد از انتشار اولین شاهکار نظم فرانسه این نویسنده بزرگت هم : شاهکار تثر فرانسه را در هولاند نشر نمود .

دکارت پسر یکی از قضای پارلمان شهر ریمس بوده در سال ۱۵۹۶ تولد شده در جوانی بخدمت نظام مشغول گردیده در ضمن به تحصیل ریاضیات فلسفه ، صرف و بی برد چون محیط فرانسه

را برای اظهار افکار و خیالات خود مساعد و مستعد ندید بناءً علیه بملکت هولاند مهاجرت نموده مدت ۲۳ سال عمر عزیز خود را در آنجا بسر برده اخیراً ملکه سوئد او را باستخلم طلبیده بقیه حیات خود را درین شهر (استخلم) با آخر رسانیده .

از مشهورترین آثار « دکارت » کتابیست که آنرا بنام (دیسکور دلامتد) تالیف نموده و دران اساس خیالات خود را بیان میکند - در کتاب مذکور مطالب عالیه فلسفی را بعبارة ساده و قابل فهم عامه ذکر میکند و با اندازه طرف توجه واقع شد که در تمام اروپا مریدان و شاگردان زیادی را برای خود پیدا نموده .

۳ - پاسکال - علاوه بر عالم ادبیات پاسکال یکی از نوابع ریاضیات و فیزیک بوده است - پدر او یکی از قضاة شهر اوری و تولد پاسکال در سال ۱۶۲۳ - بوده در سن ۱۶ سالگی کتابی را راجع بهندسه منتشر کرده و از جمله معارف عصر خود بشمار بود - در علم فیزیک تحقیقات مختصره را نموده در ۲۳ سالگی نقل هوا را تشخیص و میزان الهوا را اختراع نمود - اما در اثنای زمان چون روزی از حادثه مهلکی رهائی یافت خود را از علایق دنیا کناره گرفته به سلك روحانیت متوجه شد - پاسکال درین شعبه نیز شروع به تحقیقاتی نموده بالاخر دچار تکفیر شد .

برای دفاع خویش کتاب موسوم به « مکاتیب بیک دهانی » را تالیف و حملات سختی بردشمنان خود وارد آورد ، این کتاب جذبه ادبی بزرگی نیز دارد ، پس از مرگ ابن فیلسوف دانشمند در ۱۶۶۲ - نیز اوراقی از یاد داشتنهای او بدست آمده باهم جمع و باسم (افکار و خیالات) بمعرض ظهور آمد - یکی از : نویسنده گان معاصر در تعریف این کتاب میگوید : « افکار و خیالات » تنها نفیسترن و فصیحترین آثار فرانسه بلکه ذی قیمت ترین ثروت های ادبی و فلسفی عالم بشریت محسوب است .

نویسندگان دوره لوی ۱۴

لوی چهارم بادیات عشق مفرطی داشته و فضلاء و نویسندگان را تشویق می نمود زیرا این امپراطور بزرگ با عقل و کیاستیکه داشت بدستی نمی فهمید که حیات اجتماعی مرهون ادب و ادبا بوده علاوه میخواست که بواسطه وجود ادبا و فلاسفه ارکان حکومت و شهرت سلطنت او تکمیل شود چنانچه از سنه ۱۶۶۴ شهریه و مقرری برای غالب نویسندگان و علمای عصر خود برقرار کرده ایشان را بمحضور خود پذیرفته مورد اعزاز و احترام میساخت اما بعد از محاربه هولاند (هانچ بسپار) کمی پول او را مجبور گردانید که از وظائف نویسندگان محکوم کند ، این

موضوع را نیز در نظر باید داشت که ظهور متفکرین عصر لوی ۱۴ تنها منوط به تشویق پادشاه نبود بلکه ذوق ادبی و علمی که در اهالی تولید شده بود جانشین تشویقات پادشاه میگردد - مولیر - لافونتن - راسین ، بوالو چهار نفر نویسنده برجسته عصر لوی ۱۴ بشمار می آیند .

۱ :- مولیر - از حیث سبقت تاریخی مولیر اولین نویسنده عصر لوی چهاردهم بوده است در موقعیکه تاترمشهور خویش « بریسوز ریدیکول » را بمرض نمایش گذاشت ۳۸ سال داسه از جمله نویسندگان عالیقدر و متقدین زیرک محسوب بود .

اسم حقیقی او « ژان بایست بوکلن » و در سال ۱۶۲۲ در شهر پاریس متولد شد تحصیلات خود را در فن حقوق تکمیل کرده ولی شوق طبیعی همیشه او را بطرف تاتری کشانید چنانچه بدون رضایت خانواده اش در دسته بازیگران کمدی داخل شده از پاریس خارج و مدتی در ولایات فرانسه به نمایش مشغول بود ، بالاخر به پای تخت مراجعت نموده پس از نمایش تاتر فوق‌الذکر خودش مورد توجه مخصوص پادشاه واقع گردید - در اینجا مدت چهار ده سال تقریباً ۳۰ قطعه تاتر نوشته که مشهورترین آنها مکتب نسوان ، اکل ده فم ، « تاتر توف » ، « دن ژوان » ، « میزانترپ » ، « آواد » ، « بورژواژ نتیوم » و « لافم ساونت » (زهای عالمه) میباشد .

مولیر در نوشتجات خود انسان را اساساً از هر عصر و هر مملکتی که باشد منقش نموده رفتار غیر طبیعی اشخاص را تحت تنقید گرفته حتی الامکان سعی بود که اخلاق بشر را بسادگی طبیعی بکشانند بهین جهت حقیقه آثار او خالد و در هر عصر مورد توجه بوده و خواهد بود .
مولیر - در عین حال هم نویسنده و هم بازیگر زبردستی بوده و عمر خویش را در صحنه نمایش یاخبر رسانید ، یعنی موقعی که یکی از قطعات خود موسوم به « مریض خیالی » « مالا داثیماژنی » را بازی میکرد دچار حمله فشیانی شده و در همانجا زنده گمانی را بدرود گفت .

۲ :- بوالو - نیکلا بوالو پسر یک ثبات پارلمان پاریس در ۱۶۳۶ پاریس متولد شده ابتدا به تحصیل علم حقوق پرداخته برتبه وکالت مرافعه نایل گشت اما بزودی ازین پیشه دلسرده شده شروع به نویسنده گی نمود ، در سن سی سالگی اولین نوشتجات مجویه خود را انتشار داد - در موقعیکه مولیر تاتر « مکتب نسوان » خود را بمرض نمایش گذارده بود بوالو ازین اثر تمجید فوق‌العاده نموده و ازین به بعد این دو نویسنده مشهور پایکدیگر بسیار دوست گردیدند در سال (۱۶۷۳) مجموعه بنام « صنعت شعری » را منتشر ساخته تالیفات بسیاری در علم ادبیات و شعر و شاعری دارد .
لوی چهاردهم او را به نوشتن تاریخ سلطنتش مامور گردانید ، بوالو ، زبان نقاد و همیشه

مودب و بیطرف داشته در دوستی خود فوق العاده ثابت قدم و هرگز در حمایت دوستان خود مانند راسین و مالیر کوتاهی نرورزید .

۳ - راسین - ژان راسین در ۱۶۳۹ در شامپانی متولد شده بواسطه تمایل خانواده اش تعلیمات مذهبی آموخت لکن در ضمن تعلیمات بادیبات متوجه شده از فنون آن شعبه تأثر را اختیار کرد و پس از تالیف چند تراژدی شاهکار معروف خود « اندرومالک را » منتشر ساخت ، درین وقت بامولیر و بوآلو نیز دوستی پیدا کرده پیاپی شاهکارهای شش گانه خود : بریطانیکوس - برینس - بازاده - یلقر پیدات ایغشپرنی - و فدر را تنظیم نمود - و پس از انتشار فدر، دشمنان و حسودان او آن نویسنده بزرگ را مورد تحقیر و صدمانی قرار داده اما در نتیجه تمام اقدامات ایشان بجز از دیادشهرت راسین دیگر فایده برای آنها نه بخشید ، منتها او را از تاتر دلسرد کرده دوباره بعالم روحانیت و انزوا رجعت نمود .

درین حال نیز برای مدرسه دختران « سن سپر » دو تراژدی آخرین خود « استر و اتالی را نوشت » راسین نیز مانند مولیر عالم بشریت را عموماً با قلم توانای خود وصف و نقش نموده آثار گرانبهای او در هر قرن و عصری تازه و نوین است .

۴ - لافونتن - ژان لافونتن نیز مانند راسین از اهالی شامپانی بوده در (۱۶۲۱) تولد یافته است ، پدرش ماموریت جنگها را داشته ، پس از چندی شغل خود را به پسرش تفویض نمود ، معلوم است که لافونتن باین کار تن در نداده تعقیب خیالات و احساسات شاعرانه خویش را می نمود ، و پس از آنکه مدتی در ولایت خود بسر برد بیادریس آمده فوکه مفتش گل مالیه او را زیر حمایت خود گرفته مقرری سالیانه برایش تعیین کرد ، درینوقت با مولیر و بوآلو ، و راسین ، آشنا شده در (۱۶۶۸) مجموعه فابلهای خود را « که از زبان حیوانات نقل میکند » انتشار داد ، لافونتن در آثار خود مقلد و پیرو نویسندگان قدیم از قبیل ادب ، و فدر بوده با زبان بسیار ساده و شیرین باصلاح اخلاق مردم پرداخته است ، فابلهای لافونتن مقام و شان بلندی در ادبیات دارد .

یکی دیگر از اشخاص که مقام ارجمندی ادبی در عصر لوی ۱۴ داشته بوسوئه خطیب مشهور است که وعظ معروف فرانسه بوده و خدمات بزرگی بادبیات این ملت کرده است در سال ۱۶۲۷ - بوسوئه متولد و در سال ۱۶۵۹ - وارد دوبار حکومتی شده بزودی طرف توجه سلطان واتر گردید لوی ۱۴ تربیت پسر خود را به او گذاشت ، درین موقع بوسوئه

برای شاگرد خود کتابهای فلسفی و تاریخی ترتیب داده که از بهترین نثرهای فرانسه به شمار می آید ادبی دیگری که میتوانیم درین عصر بدرجه دوم از آنها نام بریم عبارتند از :

۱ : - لابردير - (۱۶۴۵ - ۱۶۹۴) که آثار افکارش مانند ادبی سابق الذکر عمومیت نداشته و محدود بعصر خود او است ، مجموعه که بنام « کاراکتر » صفات مشهور است معروفترین نوشتجات فکری او میباشد .

۲ : فلن - (۱۶۵۲ - ۱۷۱۵) نویسنده افسانه معروف تلهارک (کتابچه خوردی است که که دران بر اوضاع اداری واجتماعی فرانسه تنقید نموده) می گویند این اثر دارای افکار و نظریات مخصوصی در اصلاح جامعه بوده و بسبب اینکه دران باوضاع حکومت تنقیدات نموده بود بزودی از فرانسه تبعید شد .

۳ : - بوردالو (۱۶۳۲ - ۱۷۰۴) خطیب مشهوری بوده .

۴ : - لاشفوکلد (۱۶۱۳ - ۱۶۸۰) که حکم و پند های (ما کریم) او معروف است .

۵ : - کاردینال درنز (۱۶۱۶ - ۱۶۷۳) که در پاداشتهای خویش تاریخ انقلاب زمان

صناعت لوی ۱۴ را بیان نموده است .

۶ : - مادام سومنیه (۱۶۲۶ - ۱۶۹۶) که در ریشه مکاتب خود جزئیات عصر را سربل

و تنقید کرده و همین مکاتب باعث شهرت مشاورانها گردیده است .

۷ : - بازاک (۱۵۹۴ - ۱۲۵۴) که نظم اوشایان نمید و در فصاحت نیز مقام عالی دارد .

صنعت و صنعتگران فرانسه : *بگانه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی*

شهرت و مقام صنعتگران فرانسه درین قرن هیچوقت در تاریخ بیاباه و منزلت ادبا و معاصرین خود

شان نمیرسد صنایع مستظرفه فرانسه از سبک قدیم روی یونانی تقلیدی است ولی باید اعتراف نمود

که درین پیشه کاملاً مقلد نبوده بلکه ابداعات هم داشته و تغییرات مهمی دران داده بودند که بسبب آن

طرز مخصوصی بوجود آورده بودند مادرینجا صنعتگران معتبر را مختصراً نام می بریم :

۱ : پو-ن ۱۵۹۴ - ۱۶۶۵ که تقاش زبردست خصوصاً از مجلس سازی بوده .

۲ : لیرون ۱۶۱۹ - ۱۶۹۰ که در تمام شعب صنایع مستظرفه مهارتی بکمال داشته .

۳ : مینیار ۱۶۱۰ - ۱۶۹۵ که ماصر و بالاخر جانشین لیرون بوده است .

۴ : پیروژه ۱۶۲۲ - ۱۶۹۲ که چهار معروف و پیر و میکل انز بوده .

۵ : - ژرارذن (۱۶۲۸ - ۱۷۱۵) که از حجاران مشهور بشمار می آید .

۶ :- سالومون دبروس (۱۵۶۶-۱۶۲۷) از معماران معروف قبل از : سلطنت لوی
 ۱۴ و قصر لوکز امبورک را برای ماری دمدیسی بنا کرده است .
 ۷ :- لمرسیه (۱۵۸۴-۱۶۵۴) کلیسای سربن را برای رشلیو ساخته است امروز
 این کایسا دارالعلوم مشهورست .

۸ کلد برلد (۱۶۱۳ - ۱۶۸۸) که تعمیراتی در قصر لور انجام داده است .

۹ :- بروان (۱۶۲۷ - ۱۶۹۷) هتل دز نواید را با سرلوی ۱۴ تعمیر نموده است .

۱۰ :- هار دوئن مانسار (۱۶۴۵ - ۱۷۰۸) با سرلوی ۱۴ قصر ورسای را بنا کرده است .

(ناتمام)

پرتال جامع علوم انسانی

و آن را اخبار کرده اند .
 ششاد بکرورد بنوالمناجدان این ایضا نقل کرده اند .
 (۱) در این کتاب ...
 (۲) در این کتاب ...
 (۳) در این کتاب ...
 (۴) در این کتاب ...
 (۵) در این کتاب ...
 (۶) در این کتاب ...